

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № 07-04-204

София, 07.07.2014 г.

ДО
Г-Н ЦВЕТЛИН ЙОВЧЕВ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
София 1000, ул. „6-ти Септември” 29

ДОКЛАД ОТ СТАНИСЛАВ АНАСТАСОВ МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЙОВЧЕВ,

Във връзка със задълженията по т.2 от Заповед Р-36/28.02.2014 г. на Министър-председателя на Република България Ви предоставям наличната към средата на месец юни 2014 г. информация за проводимостта на речните легла, наличието на строежи, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките, както и информация за наличието и състоянието на укрепителни и/или брегозащитни съоръжения по морски бряг за защита от вълновото въздействие.

I. Информация за проводимостта на речните легла, наличие на строежи на жилищни, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и предприетите действия от басейновите дирекции

През месеци април, май и юни 2014 г. бе извършено обследване на потенциално опасните водностопански обекти и проводимостта на речните легла на територията на четирите Басейнови дирекции. Информацията се набираше при извършване на текущ и превантивен контрол от Басейновите дирекции съгласно чл.188, ал.1 от Закона за водите, както и от участия на експерти на дирекциите в междуведомствени комисии, назначени със заповеди на Областните управители на съответните области.

Информацията е предоставена по райони на басейново управление на водите, както следва:

1. Дунавски басейн;
2. Черноморски басейн;
3. Източнобеломорски басейн;
4. Западнобеломорски басейн.

1. Басейнова дирекция „Дунавски район“

1.1 Проводимост на речните легла

През разглеждания период са извършени 521 проверки на потенциално опасни водностопански обекти и на речните легла и водностопанските съоръжения на територията на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР). Дадени са общо 728 предписания.

В резултат на извършените проверки на територията на *Плевенска и Ловешка области* е установено следното изменение на фактическата обстановка относно проводимостта на речните легла спрямо тази, констатирана при извършване на проверките през есента на 2014 г.:

- Извършено почистване с цел подобряване проводимостта на участък от р. Каменица в регулацията на гр. Угърчин;
- Извършено почистване на участък от р. Сопотска в регулацията на с. Сопот, общ. Угърчин и на участък от р. Катунешка в регулацията на с. Катунец, общ. Угърчин;
- Извършено почистване на отводняващо дере след язовирната стена на язовир „Александрово“ в землището на с. Александрово, общ. Ловеч, язовир „Кос 2“ в землището на гр. Троян, язовир „Вълчитрън“ землище на с. Вълчитрън, общ. Пордим и язовир „Катерица – 1“ в землището на с. Катерица, общ. Пордим;
- Подобрена проводимост на мостово съоръжение над р. Осъм и на отделни участъци от реката в регулацията на гр. Ловеч;
- Извършено почистване на мостово съоръжение над р. Съзлийка в регулацията на гр. Никопол;
- Извършено почистване на мостово съоръжение над р. Вит в землището на гр. Гулянци.

На териториите на *области Габрово и Велико Търново*, части от *области Търговище, Сливен, Ловеч и Русе*, попадащи във водосбора на р. Янтра, през периода между двете проверки са извършени следните дейности по отношение подобряване проводимостта на речните легла и състоянието на съоръженията за защита от вредното въздействие на водите:

- Извършено почистване с цел подобряване проводимостта на речното корито на р. Голяма река при гр. Стражица – укрепване дъното и бреговете на речното легло и подобряване на проводимостта в участъка;
- Извършено почистване с цел подобряване проводимостта на дере на територията на с. Горски Сеновец, община Стражица, обл. Велико Търново - укрепване дъното и бреговете на речното легло и подобряване на проводимостта в участък от регулацията на селото;
- Почистване и възстановяване проводимостта на р. Янтра и притоци в регулацията на гр. Габрово;
- Премахване на дървесна растителност на участък от р. Дряновска;
- Извършено почистване на участък от дигата на р. Янтра при с. Полско Косово;
- Изпълнено предписание от предходна проверка за възстановяване на дигата на р. Янтра в района на ПС „Долна Студена“;
- Предприети дейности по почистването на диги на р. Янтра в района на с. Белцов.

На териториите на *Врачанска, Монтанска и Видинска области* с малки изключения не са извършвани дейности, свързани с подобряване проводимостта на участъци от реки и ремонтно-възстановителни дейности по диги и мостове, като основната причина и тази година е липса на средства и очаквано финансиране от страна на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет (МКВПМС). Поради изсипалите се проливните дъждове през пролетта на 2014 г. обаче се наблюдава силно затруднена проводимост в участъци от р.Гюргичка, р.Селска бара, р.Свети Петър, р.Тополовец и р.Лом поради наличие на повалени или изкоренени дървета и натрупани наносни отложения. Редица мостови съоръжения над тези реки също се нуждаят от почистване и допълнително укрепване.

На териториите на *Русенска, Разградска, Силистренска, Добричка, Шуменска и Търговищка области* междуведомствените комисии за поредна година констатират наличие на потенциално опасни участъци на реките Русенски Лом, Бели Лом, Топчийска, Хлебаровска, Крапинец, Черни Лом и Баниски Лом вследствие ерозионни процеси по бреговете и бермите, причинени от наноси и наличие на отпадъци, дървесна и хростовидна растителност в коритата на реките. Поради активирано дългогодишно свлачище, оказващо допълнително негативно влияние на оттока на р.Врана в участъка преди моста на разклона за с.Стража, има опасност при затлачване на реката да се заличи участък от главен път София-Варна.

На територията на *област Разград* също са установени редица потенциално опасни участъци на реки Бели Лом, Желязково дере, Кованлъшко дере и Каловска река, които при висока водна вълна биха могли да залееят участъци от международния път Е-70, земеделски земи и жилищни сгради в някои села в региона.

На територията на *Софийска област и София-град* от месец март 2014г. след началото на пролетното снеготопене до настоящия момент трикратно са почиствани водостоците на Софийски околовръстен път - южна дъга, вкл. до 50 м преди и след съоръженията, разположени както следва:

- Река Драгалевска;
- Десен приток на река Бара изливо;
- Река Бара изливо;
- Деро Панчарица;
- Река Суха река;
- Десен приток на Сухата река /по ул. 74/;
- Безименно дере при магазин „Домко“;
- Река Рекмарица.

Общини Ботевград, Годеч, Костинброд, Правец продължават да очакват допълнително финансиране от страна на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет за поддържане и подобряване проводимостта на определени участъци от реки и за ремонтно-възстановителни работи на диги и мостове.

1.2 Наличие на постройки в заливаемите тераси на реките

По време на работата на Междуведомствените комисии през април, май и юни 2014г. в речните легла на реките не е констатирано наличие на строежи на жилищни, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките, както и нерегламентирано изземване на наносни отложения в забранителния период и на участъци без издадени разрешителни. В тази връзка БДДР не е предприела действия по компетентност.

Подробна информация за констатациите на територията на Басейнова дирекция „Дунавски район“ се съдържа в *Приложение 1*.

2. Басейнова дирекция „Черноморски район“

2.1 Проводимост на речните легла

През април, май и юни 2014 г. са проверени общо 142 участъка от реки и дерета, представляващи потенциална опасност за наводнения и 65 речни корита на 500 м. след язовирната стена. Дадени са общо 69 предписания от сформираните със заповеди на

областните управители междуведомствени комисии за проверка проводимостта на речните легла. Като основа при планирането и извършването на проверките на състоянието и проводимостта на речните легла са проверени и участъци в райони със значителен потенциален риск от наводнения. Най-обстойни проверки са извършени в областите Шумен, Търговище и Бургас, в които има райони с по-висок риск от наводнения.

В области Шумен и Търговище са извършени проверки на 52 бр. речни участъци както следва:

- в границите на урбанизирани територии – 24 бр.;
- извън границите на урбанизирани територии – 12 бр.;
- корекции на реки – 16 бр.

Констатирани са участъци с намалена проводимост и със значителна брегова ерозия, както следва:

- в границите на урбанизирани територии – 1 бр.;
- извън границите на урбанизирани територии – 5 бр.;
- корекции на реки – 4 бр.

От тези участъци 6 бр. са определени като райони със значителен риск от наводнения. За всички участъци са дадени съответните предписания за почистване на областните управители и „Напоителни системи“ ЕАД гр. София. В част от случаите областните управители вече са внесли искания за финансиране пред МВКВМС, които до момента не са удовлетворени, а в други – все още не са предприети никакви действия.

В област Бургас са проверени общо 55 бр. речни участъци извън населените места в 13 общини. Общата констатация е, че речните участъци са обрасли с дървесна и храстова растителност по двата бряга и дори вътре в речното легло и като цяло състоянието им е непроменено, а на повечето места дори е влошено. В речните участъци по поречията на реките Луда Камчия, Велека и Ахелой има прорасли храсти и дървета, а в голяма част от участъци и цели островни образувания, от отлагани с години наноси, което силно ограничава проводимостта. Налага се почистване с цел предотвратяване заливането на близки населени места, пътища и други близки инфраструктурни обекти.

В област Сливен са проверени 5 бр. речни участъци от определените райони със значителен потенциален риск от наводнения. Констатира се неизпълнение на 3 бр. предписания на БДЧР за почистване от битови отпадъци на речни участъци в населени места, поради неосигурено финансиране.

В област Варна са проверени 17 речни участъци в 5 общини по поречията на р. Камчия, р. Провадийска и р. Ана дере. В община Аврен и Провадия са констатирани

островни наносни отложения. Комисията е дала предписание за почистването им. От проверените участъци само един попада в район със значителен потенциален риск от наводнения.

В област Добрич са проверени 13 речни участъци в 4 общини по поречията на р. Батова и р. Суха. От тях 6 бр. са в регулацията на населеното място, а 7 – извън населени места. Дадените предписания от предходната година са изпълнени. От проверените 13 участъка, 2 попадат в район със значителен потенциален риск от наводнения. Всички участъци са почистени и са в задоволително състояние, с изключение на дере „Ляхово“, където е необходимо допълнително почистване.

В резултат на извършени проверки на специалисти от Предприятие „Язовири и каскади“ при „НЕК“ ЕАД, участвали в областните комисии при провеждане на есенните прегледи през 2013г. на потенциално опасните язовири, са определени на територията на БДЧР 5 язовира в предаварийно състояние: яз. „Косовец“, община Поморие, яз. „Овощна градина“, община Камено, яз. „Черково“, община Карнобат, язовир в имот №000013, община Карнобат и яз. „Преселец“, община Търговище. Дадени са предписания на собствениците на горните язовири да бъдат изведени от експлоатация като постепенно и контролирано се изпускат и поддържат в безопасно състояние, докато не се предприемат мерки за ремонт на съоръженията или бракуване на язовирите. За изброените язовири няма издадени разрешителни за водоземане/ползване на воден обект по Закона за водите.

През пролетта на 2014 г. в области Шумен и Търговище са проверени 59 бр. язовири и 2 бр. хвостохранилища, като 30 бр. язовири са определени като потенциално опасни.

По отношение на потенциално опасните язовири проводимостта на речното легло на разстояние 500 м след язовирните стени е осигурена след всички хидротехнически съоръжения (ХТС), с изключение на яз. „Вардун – 1“ и яз. „Руец“. Няма констатирана намалена проводимост на заустващите съоръжения. Дадените предписания от есента на 2013 г. са изпълнени. Всички потенциално опасни ХТС са с изправни основни изпускатели, с изключение на яз. „Развигорово“, община Хитрино. Дадената препоръка от комисията от есента на 2013 г. не е изпълнена, като причините за неизпълнението са по-скоро от техническо естество. Няма констатирани нередности касаещи инженерната сигурност на язовирните стени. Няма давани стари и нови предписания. На осем язовира има наложено ограничение на завиряване, което се актуализира след всяка проверка. До момента няма констатирани нарушения.

Проводимостта е осигурена след повечето от проверените ХТС на потенциално неопасните язовири, с изключение на яз. „Ивански-2“ и яз. „Лиси връх“. За яз. „Ивански-2“ от междуведомствената комисия е дадена препоръка за почистване, а за яз. „Лиси връх“ -

предписание в протокол на БДЧР със срок 30.09.2014 г. Дадените предписания от есента на 2013 г. са изпълнени. Няма констатирана намалена проводимост на облекчителните и заустващите съоръжения на повечето от проверените ХТС, с изключение на яз. "Ивански-2", яз. "Конево-1" и яз. "Конево-2". Преливникът на яз. "Ивански-2" се нуждае от почистване, а преливниците на яз. "Конево-1" и яз. "Конево-2" от продълбочаване. За изброените язовири са дадени препоръки за почистване и продълбочаване на съответните общини. От проверените 29 бр. потенциално неопасни ХТС 9 бр. са с неработещи основни изпускатели, а на два от тях няма изградени такива. През есента на 2013 и през 2014 г. на 4 бр. от тях са дадени препоръки за възстановяване на изпускателите, но не са изпълнени. Причините са от икономическо естество – практически изпускателите са затлачени, поради запълване на мъртвия обем вследствие дългогодишната експлоатация, от язовирите не се извършва напояване и възстановяването им е напълно икономически нецелесъобразно. Няма констатирани съществени нередности, касаещи инженерната сигурност на язовирните стени, с изключение на яз. "Менгишево", община Върбица, който е получил препоръка да бъде изведен от експлоатация. Препоръката е от 2013 г. и е потвърдена през 2014 г. Няма наложени ограничения на завиряване по отношение на някой от потенциално неопасните язовири.

В проверките за техническото състояние потенциално опасни язовири в *област Бургас* не са взели участие експерти от БДЧР.

В *област Сливен* в териториалния обхват на БДЧР са проверени 2 бр. потенциално опасни язовири и речните русла на 500 м след язовирната стена. Техническото състояние на язовирите е добро. Дадените предписания от предходни проверки са изпълнени. Речните русла след язовирите са с нормална проводимост.

В *област Варна* са проверени 2 бр. потенциално опасни язовири, за които е установено, че са в добро техническо състояние. Дадени са предписания от комисията за почистване руслото след язовирната стена и ремонтни дейности за възстановяване на короната на яз. стена.

В *област Добрич* проверените 2 бр. потенциално опасни язовири са в добро техническо състояние. Речните русла след язовирната стена са в задоволително състояние.

Забелязва се активност от кметове на общини, които разработват проекти и търсят финансиране от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДОС) за почистване и укрепване на речни участъци и възстановителни дейности на водоеми. През 2014 г. са постъпили искания за становище за финансиране за:

- Почистване речни русла и брегоукрепване в с. Габърница и с. Боян, община Венец, област Шумен;
- Почистване коритото на р. Факийска, с. Голямо Буково, община Средец;
- Ремонтни работи на язовир в землището на с. Драганци, община Карнобат;

2.2 Наличие на постройки в заливаемите тераси на реките

При проверките не са констатирани нарушения на чл. 134 от Закона за водите, а именно наличие на постройки или нерегламентирани дейности в заливаемите ивици.

Подробна информация за констатациите на територията на Басейнова дирекция „Черноморски район“ се съдържа в *Приложение 2*.

3. Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“

3.1 Проводимост на речните легла

В периода април - юни 2014г. в рамките на дейността си междуведомствените комисии са извършили проверки общо на 168 речни участъци на територията на БДИБР и са дадени 111 бр. препоръки.

В област Смолян е установено, че в повечето проверени участъци на реки е осигурена необходимата проводимост на речното легло. В няколко участъка, включително и в опашката на яз. Цанков камък, е констатирано натрупване на наносни материали, за чието премахване са дадени предписания след издаване на разрешително по реда на Закона за водите от директора на БДИБР.

Проверките в област Пазарджик са показали, че като цяло в речните легла значително се е увеличила естествената растителност след наводненията през 2005 и 2006 г. Областната администрация е изготвила редица проекти за довършване на корекции и възстановяване на участъци в речните легла, чието разрушаване е в резултат на тези наводнения, но продължава да се очаква тяхното финансиране.

В област Пловдив дадените при предходни проверки предписания на „Напоителни системи“ ЕАД-клон Марица за извършване на дейности с цел подобряване проводимостта и възстановяване на ерозирани и нарушени берми и диги в участъци на р. Стряма, р.Чая, р. Първенецка и р.Марица, не са изпълнени и са дадени отново със срок октомври 2014 г., като всички дейности следва да се съгласуват предварително с БДИБР и РИОСВ-Пловдив. Извършването на цялостна корекция на участък на р. Стряма между мост на път с.Долна Махала-с.Бегово и мост на път с.Черноземен-с.Ръжево Конаре, общ. Калояново от фирма „Булрок“ ООД стартира през 2013 г. след издаване на разрешително за ползване на воден обект по реда на Закона за водите от директора на БДИБР и предстои укрепване на

нарушената берма на реката чрез заскалявка с едроломен камък съгласно проекта за корекция. Извършени са ремонтни дейности на мост над река Марица на РП II-56 (околовръстно шосе) във връзка с настъпила ерозия на бетоновото покритие и с цел запазване на армировката.

В област Сливен извън границите на урбанизираните територии проводимостта на речните легла в критичните участъци е добра. През 2013 г. са реализирани дейности по програма за планово почистване на речни участъци с намалена проводимост извън населени места на територията на област Сливен, възложени от Областния управител съгласно чл.140 ал.5 от Закона за водите. Финансирането е от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет. Също така, през 2013г. е извършено частично разриване и пробутване на наносни отложения, както и изсичане на дървесната и храстова растителност в коритото на река Блягорница при моста на пътя Близнец-Шивачево до гр. Твърдица.

В област Ямбол проверките не показаха значителна промяна в проводимостта на речните легла в сравнение с есенните проверки през 2013 г. Областната администрация Ямбол и общините в областта предприемат действия за намиране на средства за ремонтване на мостови съоръжения, почистване на речните легла от отпадъци, дървесна и храстова растителност, подравняване на берми и укрепване на диги. През периода между двете проверки по проект АМ „Тракия“-лот 4 – подобект: „Корекция на р. Мочурица от пътя Зимница-Чарда срещу течението до с. Деветак” е възобновено изпълнение на строителството на няколко участъка едновременно, след като през юли 2013 г. то бе замразено. Подписан е анекс за възстановяване на строителството от май 2014 г. със срок на изпълнение 2 години. По същия начин, чрез допълнителни анекси са размразени и два други проекта: АМ „Тракия“-лот 4 – подобект: „Корекция на р. Мараш от заустването в р. Мочурица до ж.п. линията София-Бургас участък с дължина 7,5 км.” (първа част), чието строителство е пред завършване и АМ „Тракия“-лот 4 – подобект: "Ремонтно-възстановителни работи по корекцията на р.Мараш от км.7+036 до км.12+600, земл. Лозенец, общ. Стралджа, обл.Ямбол" (втора част), по който също е започнало изпълнение на строителството на няколко участъка едновременно. „НС“ ЕАД са изпълнили предписание, дадено при предходната проверка и са предприели действия за почистване на корекцията на р. Поповска в участък при мост на главен път I-7 Елхово-Лесово, община Елхово. Осигурена е добра проводимост в този участък на реката, дигите също са в добро състояние, както и самият мост.

В област Хасково е констатирано, че за около 80% от проверените участъци на реките в областта проводимостта е силно намалена поради наличие на израснали дървета, храсти и

трети, както и наличие на битови и строителни отпадъци, което създава опасност за заливане на земеделски земи, жилищни постройки и инфраструктура. Наблюдават се и допълнителни увреждания в резултат на поройните дъждове през април 2014 г. Има изготвени проекти за ремонт на разрушен водоскок на пътя за с.Винево над яз. „Родопи“ и за изграждане на подпорна стена на участък на р.Банска, попадаща в регулацията на с.Тарево, общ.Минерални бани, които са изпратени до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

В област Стара Загора е извършена проверка на четири по-проблемни участъка от р. Габровница в землището на с. Горно Сахране, извън урбанизирана територия на община Павел баня по Заповед на Областния управител на Стара Загора. Проверката показва необходимост от почистване на речното корито от растителност и наноси в светлия отвор на два моста и участък между ЖП мост и мост на път 2-56 моста на река Габровница в землището на с.Долно Сахране, община Павел Баня, както и необходимост от продълбочаване на коритото и укрепване на брега в друг участък от реката, тъй като при високи води се залива северозападната част от селото. Друг критичен обект в областта е стар мост над река Сютлийска в землището на с.Диня, общ. Раднево, който е с поддали дървени подпори и има опасност за срутването му. Устоите на новия мост от източната страна също са частично подкопани. Дадени са предписания старият мост да бъде премахнат, а устоите на новия да бъдат укрепени.

Проверките в област Кърджали също установиха наличие на мостови съоръжения със застрашени устои над реки Коруджадере, Кременска, Върбишка, Джебелска и Перперек. Във всички тези случаи е изпратено искане от Областната администрация–гр.Кърджали до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет за отпускане на средства за почистване на коритата на реките в проблемните участъци в област Кърджали. В периода между двете проверки МКВПМС е отпуснала средства за почистване на речното дъно и пробутване на наносни материали на малък мост над р.Елбасан на 2 км. извън с.Пенево по пътя за с.Ненково, общ. Кърджали.

Комисия, назначена със Заповед на Областния управител на област Кърджали на основание чл. 140, ал. 5 от Закона за водите, е извършила проверки в периода от 15 до 29 април 2014 г, като в резултат на констатациите са определени като належащи за финансиране 31 проблемни участъци, изброени подробно в *Приложение 3*.

3.2 Наличие на постройки в заливаемите тераси на реките

При извършените проверки няма нови констатации относно наличие на строежи на жилищни, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките.

Подробна информация от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ се съдържа в *Приложение 3*.

4. Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

4.1 Проводимост на речните легла

През април, май и юни 2014 г. Областните и Общинските комисии с участие на представители на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ са извършили общо 125 броя проверки на участъци от реки и 106 броя проверки на язовири, шламохранилища и сгуруотвали (общо 131 броя проверки) и са дали общо 251 броя предписания. Констатирано е, че голяма част от дадените при предходни проверки предписания (234 бр.) не са изпълнени поради липса на средства.

Общите констатации при извършените проверки на реките са същите, както при предходните проверки, а именно: непочистена дървесна и храстовидна разстителност в речните корита, новообразувани наносни коси, паднали дънери и дървета, строителни отпадъци и застрояване на двете заливаемите ивици. Не се използват възможностите за спиране на ерозията чрез биологичното укрепване на вече започнали да ерозират брегове на речните корита.

По заповед на областните управители, определените като *потенциално опасни язовири* се проверяват от междуведомствени комисии всяка година по 2 пъти, при което се извършва цялостен оглед на съоръженията и се следи за наличието на аварийни планове. В зависимост от направените констатации, се определя състоянието на язовирните стени, което може да бъде изправно, аварийно или неизправно - частично работоспособно и се дават съответните предписания.

При извършените проверки на *потенциално опасни язовири* на територията на БДЗБР е установено, че язовирните стени на всички язовири с малки изключения са видимо здрави, без опасни деформации на откосите и короната. Не се наблюдават видими промени на състоянието им през дългия експлоатационен период от тяхното въвеждане в експлоатация (40-50 г). Общото впечатление от извършваните досега проверки на потенциално опасните язовири е, че независимо от констатираните нередности (проблеми с основните изпускатели, преливниците и обрастването на откосите с дървесна и храстовидна разстителност), може да се разчита на тяхната сигурност и безопасното провеждане на високите води, формирани във собствените им водосбори.

На всичките 8 бр. язовири на територията на БДЗБР, определени в предаварийно състояние, са дадени предписания за незабавно изправяне или поддържане на безопасно

водно ниво, в резултат на което 6 бр. язовири са изпуснати и се поддържат празни, а 2 бр. язовири са с понижени водни нива и се търсят безопасни начини за изпразването им.

Съществен проблем при извършване на проверките е, че за някои от язовирите са върнати терени на собствениците на земи в чашата на язовирното езеро и не е изяснен статута на самата язовирна стена и съоръженията към нея, което пречи еднозначно да се разграничи отговорността между общините и собствениците на земя.

До настоящия момент в БДЗБР няма постъпила нова информация за технически неизправни съоръжения, които не изпълняват своето предназначение, нарушават проводимостта на реките и представляват заплаха за функционалността на други съоръжения.

Най-опасните участъци от реки и хидротехнически съоръжения на територията на БДЗБР, констатирани по време на извършените проверки през пролетта на 2014 г., са същите, установени и при двете предходни проверки през 2013 г., като те са подробно изброени в *Приложение 4*.

4.2 Наличие на постройки в заливаемите тераси на реките

За периода април- юни 2014 г. в БДЗБР не е постъпвала допълнителна информация за изградени жилищни, вилни сгради и стопански постройки в заливаемите ивици на некоригираните участъци от реките.

Информация за констатациите от извършените проверки на територията на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ се съдържа в *Приложение 4*.

II. Информация за наличието и състоянието на укрепителни и/или брегозащитни съоръжения по морски бряг за защита от вълновото въздействие

Към 28.05.2014г. е направена актуализация на информацията от 2013г. на брегозащитните съоръжения, определени в лошо и много лошо състояние, както и на новоизграждащите се съоръжения както следва:

1. Новоизградени брегозащитни съоръжения - „Реконструкция и модернизация на рибарско пристанище „Сарафово”, гр.Бургас”

Строежът по същество е доизграждане и удължаване на две стари буни – източна и западна, за което на община Бургас е издадено разрешително за ползване на воден обект от БДЧР. Строителството се извършва по проект на Програма за развитие на селските райони, като крайният срок за изграждане е 30.06.2017 г. Източната буна се изгражда изцяло наново, а реконструкцията на западната буна все още не е започнала.

2. Брегозащитни съоръжения в лошо и много лошо състояние, които продължават да се рушат и такива, изцяло разрушени през 2013г.:

- Разрушени от свлачище дамба /около 300 м/ и част от буна № 2 южно от с.Кранево в землището на с.Осеново, общ. Аксаково;
- Разрушено от вълновото въздействие на морето брегозащитно съоръжение в местността „Косата” на гр. Поморие /първа буна в посока Равда –Поморие/;
- Две буни в залив „Болата”, резерват „Калиакра”, община Каварна, като северната буна е напълно разрушена 10-12м в началото и края, южната има разрушена бетонова настилка и 7-8м в края. Кметът на община Каварна търси финансиране за възстановяването им.
- Една дамба и 8 буни в кв.Сарафово, гр.Бургас,
- Четири буни пред Морско казино, гр.Бургас.

3. Ремонтирани съоръжения през 2014 г.

Извършени са неотложни ремонтно - възстановителни работи на рибарско пристанище „Чайка” и яхтен терминал „Св.Атанас”, гр.Бяла. със средства, отпуснати от МКВПМС.

По-подробна информация за укрепителните и брегозащитните съоръжения по морския бряг се съдържа в *Приложение 2*.

ИЗВОДИ

Предложенията за мерки за подобряване проводимостта на речните участъци и привеждане на водите обекти, водостопанските системи и хидротехнически съоръжения в изправно техническо състояние се съдържат в докладите на комисиите, назначени по заповед на областните управители.

Като заключение във връзка с осъществяването на проверки (пролетна и есенна) от междуправителните комисии, назначени със заповед на областните управители, следва да се отбележи, че:

- Рискът от наводнения предизвикани от евентуално разрушаване на технически неизправни и неправилно поддържани водостопански обекти (ВСО) и хидротехнически съоръжения (ХТС) на територията на страната продължава да бъде неоправдано висок, като броят на ВСО и ХТС, които са опасни за експлоатация се увеличава.
- Съществен проблем се явява липсата на единни критерии за определяне на участъците от реки, подлежащи на проверка. Критериите за подбор на речните участъци в отделните области е различен, като в много случаи се проверяват участъците, за които общините търсят средства от МКВПМС.

- Непрекъснато се променя броя на проверяваните ВСО и ХТС по области (добавят се нови или отпадат вече проверени), като се прекъсва хронологията при оценка на експлоатационното им състояние и се намалява точността при обобщаване на резултатите от огледите. Като резултат от това броят на язовирите, определени в предаварийно състояние постоянно нараства.
- Тъй като водностопанските обекти и хидротехнически съоръжения, включени в плана за проверка на междуведомствените комисии на две последователни проверки не винаги съвпадат, дадените на предходната проверка предписания не могат да се проконтролират при последващата.
- Областните управители не осъществяват контрол по изпълнение на предписанията, дадени от междуведомствените комисии, назначени по тяхна заповед. Издавайки заповеди за назначаване на междуведомствени комисии и получавайки докладите от тези комисии, Областните управители не винаги предприемат понататъшни действия за информиране на компетентните органи относно дадените предписания, задължените лица не са информирани за дадените от комисията предписания, а контрола по изпълнението е компрометиран.
- Налице е масово неизпълнение на предписанията дадени от областните комисии на собствениците на язовирите, което обезсмисля и обезценява провеждането на сезонните прегледи.
- Не се предприемат мерки от собствениците (операторите) на язовири за обследване с помощта на специализирани проектантски организации, технически средства и методи, с цел своевременното привеждане на язовирите в изправно техническо и експлоатационно състояние и изграждане на необходимите контролно измервателни системи.

Въпреки ежегодните пролетни и есенни проверки на междуведомствените комисии, изготвените доклади и дадените предписания със срокове за изпълнение, много малка част от тези предписания биват изпълнявани от страна на кметове и областни управители поради липса на финансови ресурси. Средства за подобряване на проводимостта на речните легла, ремонт на потенциално опасни водностопански обекти (ВСО) и хидротехнически съоръжения (ХТС) не се залагат в общинските и областните бюджети и кметове и областни управители разчитат на финансиране единствено от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет (МКВПМС).

В резултат, години наред продължават да не се извършват силно належащи и спешни дейности, свързани с подобряване проводимостта на критични участъци от реки, както и

ремонтно-възстановителни дейности по диги и мостове. Част от тези потенциално опасни участъци от реки и силно компроментирани диги при висока вълна могат до доведат до наводняване или разрушение на части от републикански пътища, жилищни постройки, земеделски земи, съоръжения от инженерно-техническа инфраструктура и помпени станции и др.

От друга страна, проблемите, свързани с контрола на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях се дължат не само на липса на достатъчно финансови ресурси, но и на празноти в нормативната уредба. Липсата на нормативни гаранции за изпълнението на предписанията на компетентните органи по прилагането на Наредба N 13 от 2004г. за условията и реда за *осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях*, обезсмисля и обезценява провеждането на сезонните прегледи. Липсват и нормативни гаранции за координация на действията на лицата, отговорни за експлоатацията на хидротехническите съоръжения.

В тази връзка в съответствие с Решение на Министерски съвет от 5 март 2014 г., със Заповед № Р-66/28 март 2014 г. на министър-председателя на Република България е създадена междуведомствена работна група с представители на :

- МОСВ – Дирекция „Управление на водите;
- МИЕ - Дирекция „Управление при кризисни ситуации“ и НЕК ЕАД, Предприятие „Язовири и каскади“;
- МВР - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Главна дирекция „Национална полиция“ и Дирекция „Правно-нормативна дейност“;
- МРР – Дирекция „В и К“;
- МЗХ – Дирекция „Хидромелиорации“, Дирекция „Търговски дружества и държавно участие“, Дирекция „Правно-нормативни дейности“ и „Напоителни системи“ ЕАД;
- МИП – Дирекция „Строителен и устройствен контрол“ и Дирекция „Оперативна дейност и контрол“ при Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК).

Работната група изготви проект на ЗИД на ЗВ, в който се предлага контролът по изпълнение на мерките за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническото състояние, осигуряване на безопасната им експлоатация и изпълнението на дейности по извеждането им от експлоатация до възстановяване на технологичната и конструктивната сигурност или по ликвидирането им, да се възложат на Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК) към МИП. Контролният орган да се конституира като единен национален, надведомствен държавен орган.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Приложение №1 – Информация за извършените проверки от БДДР;
2. Приложение №2 - Информация за извършените проверки от БДЧР;
3. Приложение №3 - Информация за извършените проверки от БДИБР;
4. Приложение №4 - Информация за извършените проверки от БДЗБР

СТАНИСЛАВ АНАСТАСОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ